

EDUKAČNÍ DOVEDNOSTI UČITELE

I. GILLERNOVÁ, E. ŠÍROVÁ
KATEDRA PPP, TUL

CHOVÁNÍ A PROŽÍVÁNÍ V INTERAKCI UČITELE A ŽÁKA

Učitel (reálné chování)

chování, jednání, činnost

Žák (prožívání)

pocity, prožitky, dojmy

Učitel (prožívání)

pocity, prožitky, dojmy

Žák (reálné chování)

chování, jednání, činnost

POPIS SCHÉMATU

Edukační školní interakce neprobíhají jen mezi body (A) a (C), ale učitel (A) jednotlivými akty svého chování působí na žáka (B) tak, že v něm vyvolává emoční reakce, prožitky. Právě tyto pocity bezprostředně ovlivňují následující konkrétní chování žáka (C). Protože jde o vzájemnou interakci, chování žáka (C) působí na prožívání učitele (D) a nepochybně ovlivňuje další chování učitele.

V nepříznivém případě je to jako v začarovaném kruhu – nepříjemné prožitky učitele (D) prostřednictvím jeho chování (A) vyvolávají nepříjemné prožitky žáka (B) odrážející se v jeho chování (C). Z takového „kruhu“ se žákovi uniká jen obtížně. V praxi se pak setkáváme s projevy vzájemných nesympatií mezi učitelem a žákem, které přispívají například k rozvoji syndromu neúspěšného žáka, ke snížení vnímané akademické účinnosti žáka nebo nezájmu žáka o vyučování. Naopak příjemné prožitky učitelů i žáků posilují žádoucí chování, upevňují edukační vztahy, přispívají ke školní úspěšnosti žáků a profesní spokojenosti učitelů.

ZÁKLADNÍ SOCIÁLNÍ PROCESY A VZTAHY SPJATÉ SE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍM

ZÁKLADNÍ PROCESY VE ŠKOLNÍ INTERAKCI UČITELE A ŽÁKA

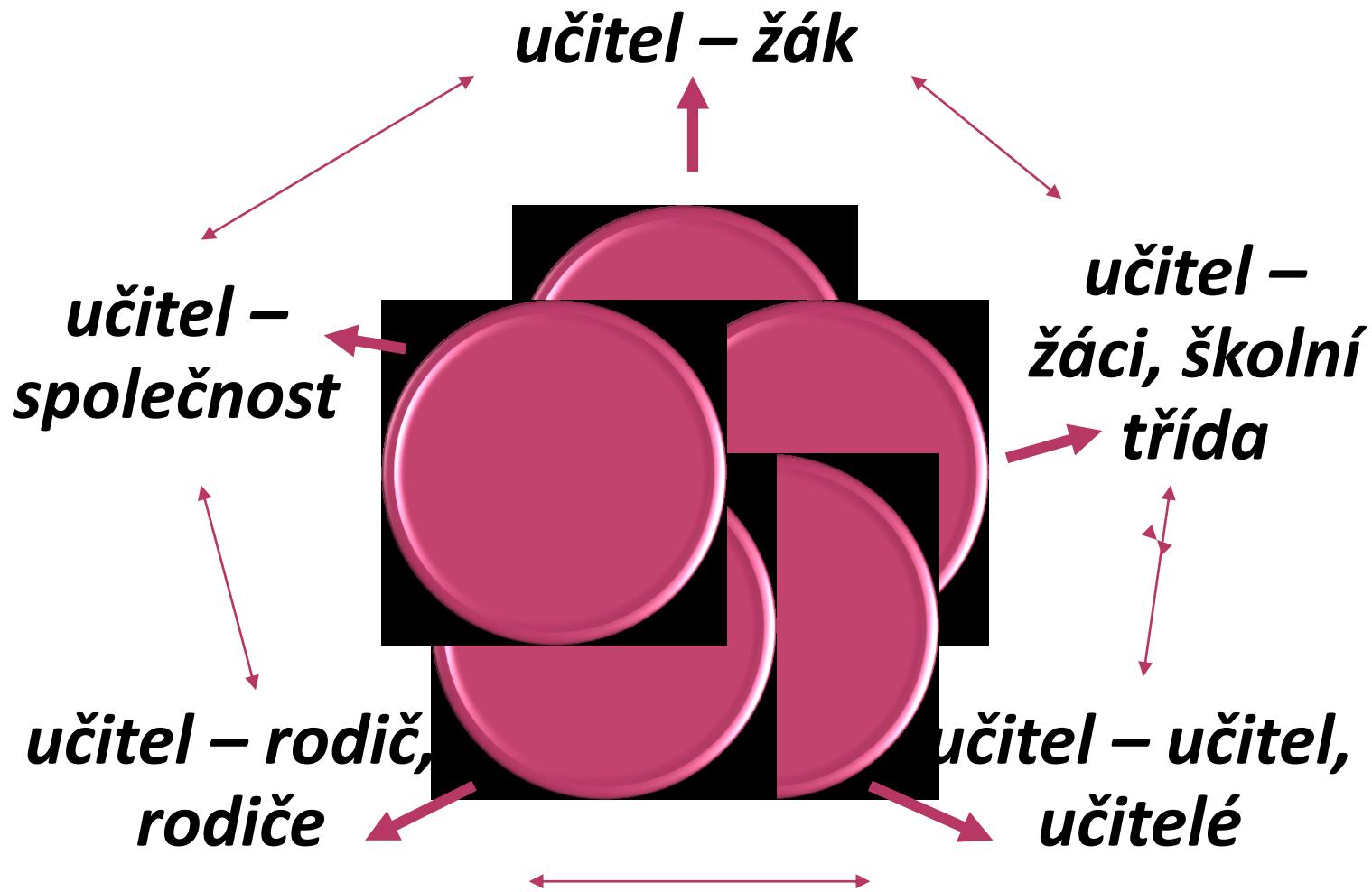
Socializační procesy

- Socializace jedince ve škole, různé formy sociálního učení, vrstevnické interakce, působení dospělých v různých rolích

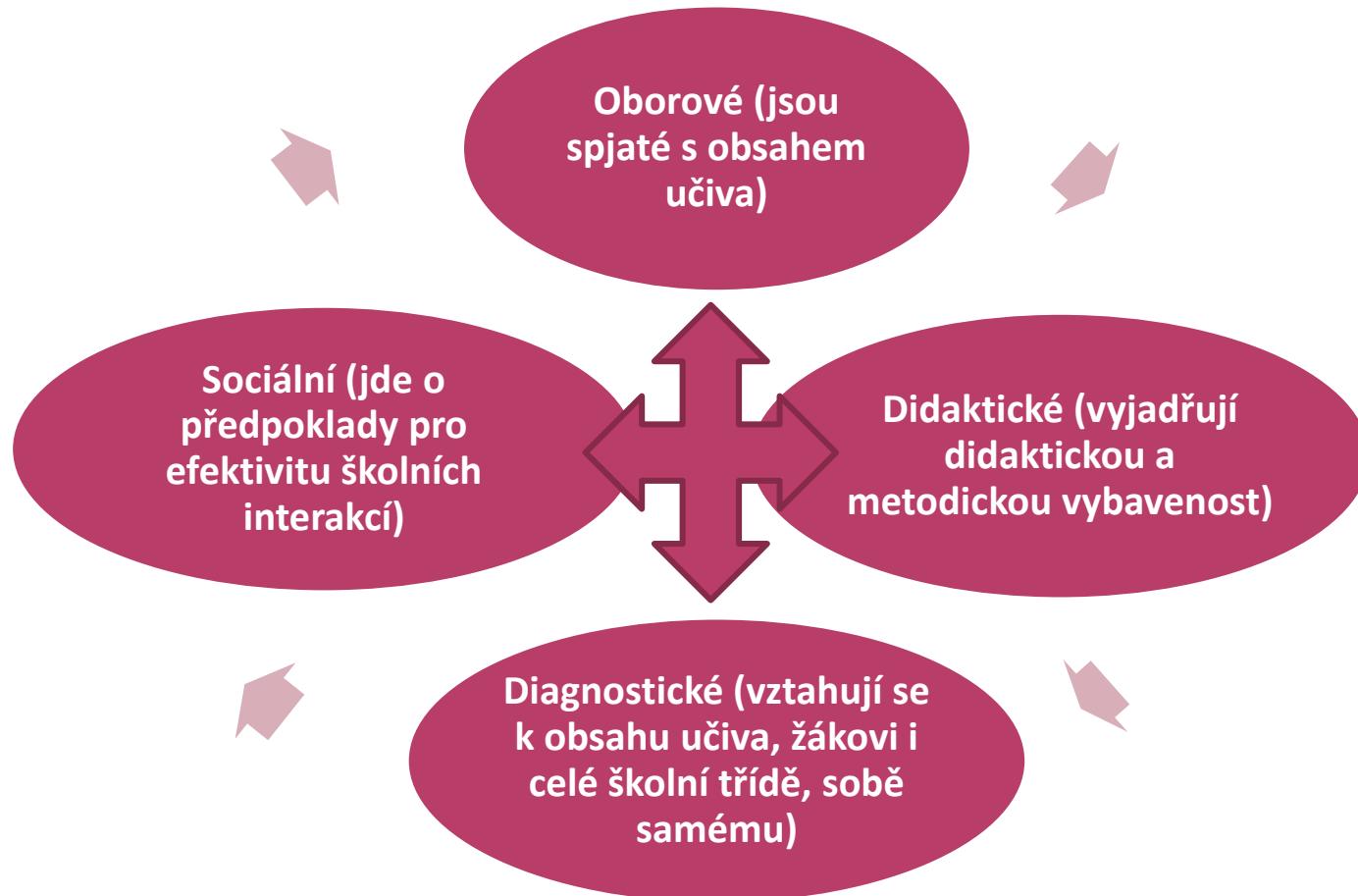
Edukační procesy

- Osvojování vědomostí a dovedností, získávání informací a přístupů ke vzdělávání ve výkonovém prostředí školy

SOCIÁLNÍ VZTAHY VE ŠKOLE POHLEDEM UČITELŮ

PROFESNÍ DOVEDNOSTI UČITELE

SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI UČITELE

Učením získané předpoklady pro zvládání edukačních aktivit, poznávání sebe i druhých ve školním prostředí, komunikaci v běžných i konfliktních situacích

Skupiny dovedností, které se vztahují ke komunikaci, sociální percepci, sociálnímu poznávání, sebereflexi, zvládání konfliktů

Příklady dovedností: akceptace, empatie, respekt k názorům druhých, tolerance, pozitivní zpevňování, popisný jazyk aj. (Gillernová, Krejčová a kol. 2012).

SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI UČITELE

- *jsou důležitou součástí profesní kompetence učitele či profesního portfolia „učitele –experta“,*
- *reflektují a podporují zvládání sociálního světa školy na straně učitelů a žáků,*
- *podporují kognitivní výkonnost žáků, motivaci žáků ke vzdělávání, vnímanou akademickou účinnost žáků, vnímanou profesní účinnost učitelů,*
- *podílejí se na naplňování sociálních potřeb i sociálních dovedností žáků středních škol.*

SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI VE ŠKOLE

optimalizace edukačních aktivit

efektivní naplňování role učitele i žáka

vývojové potřeby žáků středních škol

učební výsledky

motivace k učení a vzdělávání

sociální klima školní třídy a školy

